

PROGRAM

WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

ZESPOŁU SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH

NR 4 W SZCZECINIE

- Klasy 4-8 Szkoły Podstawowej nr 2 z Oddziałami Dwujęzycznymi i klasy XI Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi
- Program wychowawczy dla uczniów klas I-III w Szkole Podstawowej nr 2 z Oddziałami Dwujęzycznymi

Spis treści

PODSTAWY PRAWNE.....	3
I. WPROWADZENIE	4
II. GŁÓWNE CELE WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE:	6
1. METODY AKTYWIZUJĄCE.....	7
III. PODSTAWOWE ZADANIA POSZCZEGÓLNYCH PODMIOTÓW WSPÓLNOTY SZKOLNEJ W REALIZACJI PROGRAMU	7
1. Dyrekcja szkoły:.....	7
2. Wychowawcy klas:.....	8
3. Nauczyciele zajęć edukacyjnych:.....	8
4. Pedagog i psycholog:.....	9
5. Pedagog specjalny:	9
6. Nauczyciel - bibliotekarz:.....	10
7. Rodzice:.....	10
8. Samorząd Uczniowski:.....	11
9. Środowisko lokalne:	11
IV. ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE I FORMY REALIZACJI	12
PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ.....	23
I. Obszar działania – PROMOCJA ZDROWIA	23
II. Obszar działania – PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ	27
II. Obszar działania – PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY I AGRESJI	29
V. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU.....	31
PROGRAM WYCHOWAWCZY DLA UCZNIÓW KLAS I-III.....	32
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 2	32
CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO	33
WIZJA SZKOŁY	33
ZAŁOŻENIA PROGRAMU	34
CELE SZCZEGÓŁOWE:	34
STRUKTURA PROGRAMU:	35
METODY I FORMY PRACY	39
Metody pracy wychowawczej:	39
Formy pracy:	40
WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI	40
EFEKTY WYCHOWAWCZE:.....	41
EWALUACJA.....	42

PODSTAWY PRAWNE

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny został opracowany z uwzględnieniem następujących aktów prawnych:

1. *Ustawa o systemie oświaty z dnia 7.09.1991 r. (Dz. U. Z 1996 r. nr 67, poz. 329 z późn. zmianami).*
2. *Karta Nauczyciela.*
3. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.*
4. *Program polityki prorodzinnej państwa z dnia 17.11.1998 r.*
5. *Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).*
6. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. (Dz. U. z 2001r., Nr 61 poz. 624 i Dz. U. z 2002r. Nr 10, poz. 96 oraz Dz. U. z 2003r. Nr 146, poz. 1416, z późn. zm.).*
7. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 1999 r. Nr 67, z późn. zm.)*
8. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U. Nr 112, poz. 537).*
9. *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i ost. zm. z 25 czerwca 2002 r. Dz. U. Nr 84, poz. 763).*
10. *Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich.*
11. *Rezolucja Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. w sprawie opracowania rządowego programu zapobiegania i eliminowania zjawiska wykorzystania seksualnego nieletnich (Monitor Polski Nr 50 poz. 476).*
12. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).*
13. *Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535).*
14. *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 24 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 75, poz. 468).*
15. *Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55).*
16. *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.).*
17. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)*
18. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).*
19. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 Nr 0, poz. 977).*
20. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.*

21. Statut Szkoły (ewaluowany na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN).
22. Szkolny Zestaw Programów Nauczania.
23. Rozporządzenie Ministerstwa, Edukacji i Nauki z dnia 28 maja 2021 ze zm. z dnia 28 maja 2021 ze zm. z dnia 20 lipca 2021 (zajęcia wspomagające).
24. Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji i Nauki z dnia 13.08.2021 zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstaw kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej.
25. Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji i Nauki z dnia 13 sierpnia 2021 zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej dla liceum, technikum, branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. poz.1537) .
26. Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji z 1 września 2021 zmieniające rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.z 2021 poz.1618)
27. Zmiany w rozporządzeniu MEiN z dnia 21 sierpnia 2021 w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek oświatowych Dz.U.poz.1569 i Dz.U.poz.1599.
28. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 8 kwietnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy Dz.U. 2022 poz. 795
29. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. 2022 po. 1711)
30. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. 2022 poz. 1610)
31. Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o wsparciu rozwoju kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli (Dz. U. poz. 1369)
32. Standardy Ochrony Małoletnich.
33. Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026.
34. Statut szkoły.

I. WPROWADZENIE

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

WYCHOWANIE

Proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

PROFILAKTYKA

Proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Wyróżnia się trzy rodzaje profilaktyki:

- **pierwszorzędową** polegającą na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom, w szczególności zaś na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia,
- **drugorzędową** ukierunkowaną na ujawnianie osób o najwyższym ryzyku dysfunkcjonalności i na pomaganiu im w redukcji tego ryzyka,
- **trzeciorzędową** prowadzoną tylko przez instytucje specjalistyczne, a rozumianą jako interwencję, po wystąpieniu dysfunkcji, w celu przeciwdziałania pogłębianiu się procesu chorobowego.

Profilaktyka w szkole powinna być realizowana w oparciu o **Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny**, dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów i lokalnego środowiska. Program ten powinien być programem różnorodnych działań, które nie mogą być zredukowane tylko do zajęć edukacyjnych, powinien być programem działań opartych na modelu proponowanym przez współczesną profilaktykę, jej koncepcje czynników ryzyka i czynników chroniących.

Działania profilaktyczne mogą i powinny być realizowane w projektach między przedmiotowych np. na wychowaniu do życia w rodzinie, wychowaniu dla bezpieczeństwa, na lekcjach biologii, wiedzy o społeczeństwie, wychowania fizycznego, religii i innych przedmiotach. Wśród tych działań powinny znaleźć się przyjęte i wszystkich obowiązujące zasady i reguły postępowania, które znane są całemu personelowi, uczniom i rodzicom, ustalony system reagowania kryzysowego np. procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z policją w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją, ustalone sposoby komunikacji. Ważnym elementem profilaktyki powinno być rozwijanie systemu poradnictwa młodzieżowego i rodzinnego, a także działania nastawione na rozwiązywanie i przeciwdziałanie problemom edukacyjnym uczniów poprzez wstępne diagnozowanie i podejmowanie działań naprawczych przyczyn niepowodzeń szkolnych. Standardową ofertę powinno stanowić poradnictwo dotyczące problemów emocjonalnych, rodzinnych, negatywnego wpływu subkultur, problemów powstających na tle nowych, zmuszających do konkurencji warunków życia.

Realizacja **Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego** zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu w tak trudnym dla niego okresie adolescencji. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują, jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia bez substancji psychoaktywnych, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym życiu, dają osobiste wsparcie.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas lekcji wychowawczych we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem, doradcą zawodowym, pielęgniarką szkolną i

pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posilkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny dotyczy następujących obszarów:

- I. Rozwoju osobistego (w tym: intelektualnego, psychicznego, moralnego, duchowego, zdrowotnego),
- II. Rozwoju społecznego,
- III. Profilaktyki zagrożeń,
- IV. Diagnozy przyczyn trudności i niepowodzeń szkolnych.

Prawidłowy rozwój dziecka uzależniony jest od zaspokojenia jego potrzeb a w szczególności:

- poczucia bezpieczeństwa i dawania osobistego wsparcia;
- potrzeby wzajemnego zaufania;
- bycia zauważonym i docenionym;
- potrzeby kontaktów z rówieśnikami;
- potrzeby koleżeństwa i przyjaźni;
- potrzeby tolerancji;
- potrzeby wiedzy o dobrym i zdrowym życiu;
- potrzeby ruchu, zabawy, aktywności;
- potrzeby pozyskiwania podstawowej wiedzy o substancjach uzależniających;
- potrzeby identyfikowania podstawowych zagrożeń dla zdrowia;
- potrzeby wypracowania sposobów radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych;
- potrzeby okazywania emocji pozytywnych;
- potrzeby akceptacji i poczucia własnej wartości;
- potrzeby rozwijania zainteresowań i kreowania siebie;
- potrzeby rozwijania uzdolnień i talentów;
- potrzeby odnoszenia sukcesów i zaspokojenia ciekawości świata.

II. GŁÓWNE CELE WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE:

- 1) wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka;
- 2) kształtowanie postaw prozdrowotnych;
- 3) wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole;
- 4) przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich;
- 5) kształtowanie postaw patriotycznych oraz ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji;

- 6) kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych;
- 7) przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych;
- 8) doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza szkołą;
- 9) wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych;
- 10) eliminowanie wagarów jako podstawowego czynnika zwiększającego zagrożenie demoralizacją i utratą szans rozwojowych
- 11) eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia;
- 12) rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym zagrożeniom;
- 13) poprawa skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec uczniów.

1. METODY AKTYWIZUJĄCE

Do realizacji wyznaczonych celów służą m. in. następujące metody aktywizujące:

- a) twórczość artystyczna,
- b) projekty,
- c) odgrywanie ról (symulacje, inscenizacje, dramy, scenki rodzajowe),
- d) praca w terenie, wyjścia edukacyjne,
- e) środki audiowizualne, komputer,
- f) dyskusje,
- g) praca z tekstem pisanym (czasopisma, literatura piękna i popularno – naukowa),
- h) uczestnictwo w różnych aspektach życia kulturalnego,
- i) ankiety, wywiady,
- j) rozmowa kierowana,
- k) wspólne rozwiązywanie problemów,
- l) pokazy,
- m) plakaty,
- n) mapy myślowe,
- o) formy warsztatowe,
- p) prelekcje,
- q) debaty,
- r) lekcje prowadzone przez uczniów,
- s) autoprezentacje,
- t) inne.

III. PODSTAWOWE ZADANIA POSZCZEGÓLNYCH PODMIOTÓW WSPÓLNOTY SZKOLNEJ W REALIZACJI PROGRAMU

1. Dyrekcja szkoły:

- 1) dążenie do poprawy materialnych parametrów funkcjonowania placówki;

- 2) zapewnianie kadrze pedagogicznej warunków sprzyjających podnoszeniu kompetencji zawodowych;
- 3) dbanie o prawidłowy obieg informacji oraz nadzór nad sprawną organizacją podejmowanych działań;
- 4) czuwanie nad spójnością oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych;
- 5) współpraca z rodzicami, kadrą pedagogiczną, pracownikami niepedagogicznymi.
- 6) Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.

2. Wychowawcy klas:

- 1) dbanie o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie, także tego przybyłego z zagranicy.
- 2) wspieranie rozwoju uczniów i usamodzielniania się;
- 3) prowadzenie dokumentacji nauczania;
- 4) koordynowanie pracy wychowawczo - profilaktycznej w zespole klasowym;
- 5) Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji;
- 6) dokonywanie rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- 7) podejmowanie działań w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- 8) wnioskowanie o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- 9) integrowanie i kierowanie zespołem klasowym;
- 10) wykorzystywanie potencjału grupy do wspierania jej członków;
- 11) ocenianie zachowania uczniów;
- 12) wdrażanie do samooceny postępów w zachowaniu;
- 13) nadzorowanie realizacji obowiązku nauki / obowiązku szkolnego;
- 14) promowanie osiągnięć klasy i pojedynczych uczniów;
- 15) inspirowanie pracy zespołowej w klasie, przydzielanie zespołom zadań na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólna ocena stopnia ich realizacji;
- 16) współdziałanie z nauczycielami uczącymi w klasie;
- 17) współpraca z rodzicami; włączanie ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- 18) współpraca z dyrekcją szkoły, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem, doradcą zawodowym, pielęgniarką, współdziałanie z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi.

3. Nauczyciele zajęć edukacyjnych:

- 1) realizowanie treści programowych zgodnych ze specyfiką zajęć, służących realizacji celów wychowawczo - profilaktycznych;
- 2) tworzenie warunków do aktywnego i twórczego udziału uczniów w procesie dydaktyczno – wychowawczym;

- 3) kształcenie umiejętności i postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji;
- 4) przygotowywanie uroczystości, zawodów, konkursów;
- 5) promowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów;
- 6) inspirowanie pracy zespołowej;
- 7) stwarzanie sytuacji umożliwiających samoocenę i ocenę grupy;
- 8) udzielanie uczniom konsultacji oraz pomoc w przygotowaniu się do egzaminów, konkursów przedmiotowych itp.;
- 9) indywidualizacja nauczania w pracy z uczniem zdolnym i mającym trudności w nauce;
- 10) wnioskowanie o diagnozę psychologiczno - pedagogiczną, uwzględnianie zaleceń specjalistów w pracy z uczniem;
- 11) opieka nad klasopracownią, troska o sprzęt i środki dydaktyczne;
- 12) dbanie o mienie i porządek w pomieszczeniu, w którym prowadzone są zajęcia;
- 13) współpraca z wychowawcami klas.

4. Pedagog i psycholog:

- 1) prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- 2) diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- 3) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- 4) podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży;
- 5) minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- 6) inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;
- 7) pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- 8) wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- 9) wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie.
- 10) ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

5. Pedagog specjalny:

- 1) rekomendowaniu dyrektorowi szkoły do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz dostępności, o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r., poz. 1062 z późn. zm.),
- 2) prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
- 3) rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- 4) określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia;
- 5) współpraca z zespołem nauczycieli i specjalistów w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 6) współpraca z zespołem nauczycieli i specjalistów w dokonywaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym;
- 7) wspieranie nauczycieli w dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych, doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów;
- 8) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom;
- 9) prowadzeniem zajęć rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych, zajęć w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dzieci;
- 10) współpraca, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami, o których mowa w § 4 ust. 3 oraz w § 5 wymienionego rozporządzenia;
- 11) przedstawianie radzie pedagogicznej propozycji w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły w zakresie zadań określonych dla pedagoga specjalnego.

5. Nauczyciel - bibliotekarz:

- 1) gromadzenie, ewidencja i opracowywanie biblioteczne zbiorów;
- 2) udostępnianie zbiorów;
- 3) poradnictwo w doborze książek;
- 4) rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów;
- 5) pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się;
- 6) przeprowadzanie lekcji bibliotecznych;
- 7) informowanie nauczycieli o czytelnictwie uczniów;

8) współpraca z innymi bibliotekami i instytucjami oświatowo-wychowawczymi.

6. Rodzice:

- 1) aktywne zaangażowanie w realizację programu – wywiązywanie się z obowiązków rodzicielskich;
- 2) informowanie szkoły o wszelkich, zauważonych nieprawidłowościach i zagrożeniach dla prawidłowego i bezpiecznego rozwoju młodzieży;
- 3) udział w oferowanych przez szkołę spotkaniach;
- 4) wspomaganie szkoły przez pracę w Radzie Rodziców szkoły;
- 5) inicjowanie i współorganizowanie imprez i akcji szkolnych;
- 6) ścisła współpraca z kadrą pedagogiczną.

7. Samorząd Uczniowski:

- 1) współpraca z nauczycielami w zakresie diagnozy obszarów problemowych szkoły podstawowej i liceum;
- 2) współorganizowanie imprez i akcji szkolnych;
- 3) przeprowadzanie rozmów indywidualnych z uczniami sprawiającymi kłopoty wychowawcze i wydanie opinii w przypadku kar zgodnych ze Statutem Szkoły;
- 4) uczestniczenie w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny).

8. Środowisko lokalne:

- 1) pomoc w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych:
 - a) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 4 w Szczecinie,
 - b) Sąd Rejonowy Wydział VII Rodzinny i Nieletnich w Szczecinie,
 - c) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie,
 - d) Straż Miejska w Szczecinie,
 - e) Policja,
 - f) Urząd Miasta w Szczecinie,
 - g) Pozostałe placówki edukacyjne i wychowawcze, z którymi współpracuje szkoła.

IV. ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE I FORMY REALIZACJI

ZADANIA	SPOSOBY I FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	CZAS REALIZACJI	FORMY KONTROLI
1. Planowanie, organizowanie i ocenianie pracy ucznia, uczenie odpowiedzialności za własną naukę, stworzenie warunków do zdobycia rzetelnej wiedzy.				
a) Zapoznanie uczniów z dokumentacją regulującą życie szkoły.	Omówienie z uczniami obowiązujących dokumentów regulujących życie szkoły – lekcja wychowawcza.	Wychowawcy	Wrzesień	Zapisy w dokumentach szkolnych.
b) Opracowanie wymagań programowych i zapoznanie z nimi uczniów.	Nauczyciele zapoznają z nimi uczniów na pierwszych lekcjach.	Nauczyciele przedmiotowi	Wrzesień	Zapisy w dokumentach szkolnych.
c) Uwzględnianie zróżnicowanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów.	Udzielanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej. Kierowanie na badania do poradni PP.	Wszyscy nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog	Cały rok	Zapisy w dokumentach szkolnych

d) Zasady kulturalnego i bezpiecznego zachowania się na zajęciach lekcyjnych, pozalekcyjnych i w czasie przerw.	Godziny wychowawcze, indywidualne rozmowy	Wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, psycholog	Wrzesień	Zapisy w dokumentach szkolnych.
e) Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.	Oferta zajęć pozalekcyjnych	Dyrekcja i nauczyciele przedmiotów	Cały rok szkolny	Zapisy w dokumentach szkolnych.
f) Umocnienie wiary we własne siły i zdolności osiągnięcia wartościowych celów oraz działania wspomagające rozwój uzdolnień i talentów.	- Prezentacja zainteresowań i osiągnięć uczniów. - Uczestnictwo w konkursach. - Nagradzanie wychowanków udzielających się na rzecz społeczności szkoły i środowiska lokalnego.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Zapisy w dokumentach szkolnych oraz publiczne prezentacje.

g) Przestrzeganie zasad współżycia w społeczności placówki określonych w statucie szkoły.	- Przypominanie uczniom i rodzicom o ich obowiązkach określonych w dokumentach regulujących pracę placówki. - Wyciąganie konsekwencji za nieprzestrzeganie regulaminów i niewykonywanie swoich obowiązków.	Dyrektor, Pedagog, pedagog specjalny, psycholog, wychowawcy, nauczyciele	Cały rok szkolny	Zapisy w dokumentach szkolnych.
h) Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym.	Oferta i organizacja szkoleń, webinary, udział w konferencjach	Dyrektor, nauczyciele	Cały rok szkolny/według potrzeb	Zapisy w dokumentach szkolnych.
2. Wdrażanie do efektywnego współdziałania w zespole i pracy w grupie, budowania więzi międzyludzkich. Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej.				
a) Integracja zespołu klasowego.	- Imprezy integracyjne dla uczniów - Lekcje wychowawcze na temat: 1. Uświadomienie sobie swoich mocnych i słabych stron. 2. Umiejętność pracy w zespole, kształtowanie u uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra.	Wychowawcy we współpracy z pedagogiem i/lub psychologiem	Cały rok szkolny	Zapisy w dokumentach szkolnych

b) Uczenie poczucia odpowiedzialności za zespół oraz konsekwencji w działaniach i poszanowania mienia swojego, kolegów i szkoły. Profilaktyka przemocy rówieśniczej.	Przestrzeganie WZO, regulaminu szkoły, kontrola frekwencji.	Wychowawca, pedagog i nauczyciele	Cały rok szkolny	Zapisy w dokumentach szkolnych
c) Kształtowanie postawy tolerancji, umiejętności słuchania innych, rozumienia ich poglądów.	Lekcje wychowawcze: Poznawanie tradycji, religii, obyczajów innych narodów oraz dziedzictwa cywilizacyjnego Europy	Wychowawca, Nauczyciele	Cały rok szkolny	Zapisy w dokumentach szkolnych
d) Kształtowanie postawy asertywnej jako przejawu odpowiedzialności za siebie i innych.	Różnorodne formy zajęć.	Pedagog i wychowawca, nauczyciele, pedagog specjalny, psycholog	Cały rok szkolny	Zapisy w dokumentach szkolnych
e) Kształtowanie właściwych postaw w relacjach społecznych. Budowanie relacji opartych na empatii, otwartości.	Lekcje wychowawcze, działania SU, wolontariat.	Wychowawca i pedagog, nauczyciele, opiekun SU i wolontariatu, pedagog specjalny, psycholog	Cały rok szkolny	Zapisy w dokumentach szkolnych
f) Ułatwienie uczniom ponownej adaptacji po przerwie wakacyjnej, budowanie pozytywnej atmosfery w klasie oraz wzmacnianie poczucia wspólnoty. Zajęcia oparte na współpracy (z wykluczeniem	Lekcje wychowawcze i inne formy zajęć (wg możliwości).	Wychowawcy i nauczyciele przedmiotów wszystkich klas	IX-X	Zapisy w dokumentach szkolnych

rywalizacji).				
3. Kształtowanie umiejętności poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.				
a) Kształtowanie postawy odpowiedzialności za swoje decyzje. Bezpieczne wykorzystywanie zasobów technologii informacyjno-komunikacyjnych, w tym z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych i sztucznej inteligencji.	Rozmowy na temat krytycznego podejścia do informacji podawanych w różnych źródłach: TV, radio, Internet, programy multimedialne itp. Projekty uczniów związane z Dniem bezpiecznego Internetu	Nauczyciele	Cały rok szkolny	Zapisy w dokumentach szkolnych
b) Przygotowanie uczniów do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie, krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej, w tym nawiązywania i utrzymania opartych na wzajemnym szacunku	Szkolenia z zakresu wykorzystywania technologii informacyjnej w procesie nauczania	Dyrekcja i nauczyciele przedmiotów	Cały rok szkolny	Zapisy w dokumentach szkolnych

relacji z innymi użytkownikami sieci. Rozwijanie kompetencji cyfrowych, kreatywności i samodzielności uczniów.				
c)Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”	Szkolenia z zakresu wykorzystania Scriware	Nauczyciel informatyki	Cały rok szkolny	Zapisy w dokumentach szkolnych
4. Dbanie o rozwój intelektualny ucznia.				
a) Metody aktywnego i skutecznego uczenia się.	Lekcje wychowawcze na temat metod aktywnego i skutecznego uczenia się oraz stosowanie ich na innych lekcjach	Wychowawcy i nauczyciele Pedagog, psycholog	Cały rok szkolny	Wykorzystanie zdobytej wiedzy i osiąganie lepszych wyników w nauce.
b) Warsztaty dla uczniów klas I LO „Uczę się uczyć”	Zajęcia dla chętnych uczniów	Agnieszka Lorczak	Wrzesień 2025	Zapisy w dokumentach szkolnych
c) Rozwijanie samodzielności, kreatywności i innowacyjności uczniów.	Zajęcia pozalekcyjne, udział w konkursach, projektach edukacyjnych, w działaniach szkolnego wolontariatu	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Dokumentacja szkoły

d) Przygotowanie młodzieży do dalszego kształcenia, wyboru zawodu i wejścia na rynek pracy.	Lekcje podstaw przedsiębiorczości, biznesu i zarządzania, warsztaty zawodoznawcze, doradztwo zawodowe	Wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciel przedmiotu	Cały rok szkolny	Zapisy w dokumentach szkolnych
e) Rozwijanie i propagowanie wolontariatu na terenie szkoły i poza nią.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi, np. Caritas, TOZ, PCK.	Opiekun wolontariatu	Cały rok szkolny	Zapisy w dokumentach szkolnych
5. Stwarzanie warunków do poznania dziedzictwa kultury narodowej postrzeganej w perspektywie kultury europejskiej, kształtowanie postaw patriotycznych, kształtowanie szacunku do tradycji, historii, własnego domu, rodziny i ojczyzny.				
a) Kształtowanie szacunku dla godła, flagi, barw narodowych oraz hymnu narodowego.	Różnorodne formy działań. Uczestnictwo w obchodach świąt narodowych.	Nauczyciele	Cały rok szkolny	Zapisy w dokumentach szkolnych
b) Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych.	Organizowanie uroczystości klasowych, szkolnych, wycieczek, projektów edukacyjnych. Udział w uroczystościach patriotycznych.	Dyrekcja szkoły, nauczyciele historii, wiedzy o społeczeństwie, języka polskiego, przedmiotów przyrodniczych, wychowawcy	Zgodnie z kalendarzem roku szkolnego	Zapisy w dokumentach szkolnych
c) Kształtowanie patriotycznych postaw uczniów.	Zachęcanie uczniów do udziału w konkursach i projektach o charakterze patriotycznym.	Nauczyciele historii, wiedzy o społeczeństwie, języka polskiego, wychowawcy	Zgodnie z kalendarzem roku szkolnego	Zapisy w dokumentach szkolnych

	Poznanie kultury, historii i tradycji własnego regionu oraz innych regionów Polski, a także krajów Unii Europejskiej, organizacja wyjazdów edukacyjnych.	Nauczyciele historii, wiedzy o społeczeństwie, języka polskiego, wychowawcy	Zgodnie z kalendarzem roku szkolnego	Zapisy w dokumentach szkolnych
	Rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładów w rozwój cywilizacji.	Nauczyciele historii, wiedzy o społeczeństwie, języka polskiego, wychowawcy	Zgodnie z kalendarzem roku szkolnego	Zapisy w dokumentach szkolnych
	Wykorzystanie w praktyce wiedzy o różnicach kulturowych oraz doskonalenie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.	Nauczyciele historii, wiedzy o społeczeństwie, języka polskiego, wychowawcy	Zgodnie z kalendarzem roku szkolnego	Zapisy w dzienniku
d) Obchody rocznic historycznych.	Różnorodne formy działań	Nauczyciele oraz wychowawcy, opiekunowie SU	Cały rok	Zapisy w dzienniku.
e) Uroczyste rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego.	Przeprowadzanie uroczystości.	Powołany zespół nauczycieli	Zgodnie z kalendarzem.	Zapisy w dokumentacji szkolnej

6. Aktywizowanie współpracy z rodzicami.				
a) Wspomaganie wychowawczej roli rodziny.	Spotkania z rodzicami, indywidualne rozmowy z rodzicami i uczniami. Wskazanie możliwości skorzystania z porady specjalisty. Pedagogizacja rodziców. Możliwy udział uczniów w zajęciach edukacji zdrowotnej.	Wychowawcy, pedagodzy, nauczyciele przedmiotu, pedagog specjalny, psycholog	Według potrzeb	Zapisy w dokumentacji szkolnej
b) Opiniowanie przez rodziców dokumentów regulujących życie szkoły. Uczestnictwo w organizacji imprez okolicznościowych.	Podczas zebrań z rodzicami, spotkań Rady Rodziców	Rada Rodziców	Według potrzeb	Zapisy w dokumentacji szkoły.
c) Rozpoznanie środowiska rodzinnego.	W oparciu o ankiety, rozmowy, wywiad środowiskowy - określenie potrzeb ucznia i form współpracy	Pedagog i wychowawcy, pedagog specjalny, psycholog	Wrzesień, cały rok szkolny	Zapisy w dokumentacji szkoły
d) Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.	Diagnozowanie uczniów w PPP	Rodzice, pedagog, pedagog specjalny, psycholog	Wg potrzeb	Opinia, orzeczenie
e) Utrzymywanie kontaktu rodziców z nauczycielami, współpraca pedagoga, pedagoga specjalnego i psychologa z rodzicami, wdrażanie rodziców w życie szkoły.	Okresowe spotkania o charakterze informacyjnym, spotkania wychowawcy z rodzicami, dyżury pedagoga, pedagoga specjalnego i psychologa, pedagogizacja rodziców	Dyrekcja szkoły, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog	Cały rok zgodnie z kalendarzem roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkoły

f) Ankieta online dla rodziców uczniów klas IV-VII SP oraz klas I- III LO na temat działań profilaktyczno-wychowawczych w szkole i związanych z tym oczekiwań rodziców.	Ankieta online	Pedagog i psycholog	Wrzesień 2025	Zapisy w dokumentacji szkoły
7. Rozwijanie samorządności.				
a) Wybory do RSU.	Przeprowadzenie wyborów	Opiekunowie RSU	Wrzesień/paździenik	Zapisy w dokumentacji RSU
b) Systematyczne spotkania RSU z przedstawicielami klas.	Organizowanie spotkań	Opiekunowie RSU	Cały rok szkolny	j/w
c) Uczestnictwo i pomoc młodzieży w organizowaniu imprez szkolnych.	Organizowanie spotkań	SU, nauczyciele, Rada Rodziców	j/w	Zapisy w dokumentacji szkoły
d) Współpraca z podmiotami działającymi w innych sektorach.	Spotkania, organizacja imprez	Dyrekcja, Wychowawcy, nauczyciele, opiekun wolontariatu, RSU	Cały rok szkolny	Zapisy w dokumentacji szkoły
8. Preorientacja zawodowa.				

a) Przygotowanie uczniów do funkcjonowania w dorosłym życiu.	Rozmowy indywidualne, zajęcia z doradztwa zawodowego i pozostałych przedmiotów	Pedagodzy, pedagog specjalny, psycholog, wychowawca klasy, doradca zawodowy, nauczyciel biznesu i zarządzania i pozostali nauczyciele	Zgodnie z programem nauczania podstaw przedsiębiorczości, doradztwa zawodowego i pozostałych przedmiotów	Zapisy w dokumentacji szkolnej
	Udzielanie pomocy uczniom w wyborze dalszego kierunku kształcenia oraz ukierunkowania zainteresowań. Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji i/ oraz prezentacji własnego stanowiska	Wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, psycholog, doradca zawodowy, nauczyciel doradztwa zawodowego, biznesu i zarządzania	Cały rok szkolny	Zapisy w dokumentacji szkolnej
	Nawiązanie współpracy z doradcą zawodowym, poradnią pedagogiczno-psychologiczną i instytucjami zajmującymi się preorientacją zawodową.	Pedagog, psycholog	Cały rok szkolny	Zapisy w dokumentacji szkolnej
9. Ekologia.				

a) Uczniowie dbają o środowisko naturalne.	Udział w programach ekologicznych, troska o środowisko naturalne, uczeń umie się zachować na terenie obszarów chronionych. Segregacja odpadów na terenie szkoły. Wyjścia do Eko - portu.	Nauczyciele przedmiotów przyrodniczych, wychowawcy	Cały rok szkolny	Zapisy w dokumentacji szkolnej
--	--	--	------------------	--------------------------------

PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ

I. Obszar działania – PROMOCJA ZDROWIA

SPOSÓB REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI	MONITORING
ZADANIE 1. Dostarczenie uczniom i rodzicom wiedzy na temat różnych aspektów zdrowia.			
a) Pedagogizacja rodziców na temat głównych problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży.	Wychowawcy	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
b) Prowadzenie lekcji wychowawczych poświęconych tematyce zdrowia i aktywności fizycznej	Wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
c) Lekcje wychowawcze poświęcone tematyce zdrowia psychicznego.	Psycholog we współpracy z wychowawcami	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
e) Zapoznanie uczniów z zasadami ruchu drogowego i bezpieczeństwa na drodze. Propagowanie egzaminu na Kartę rowerową.	Nauczyciele, przedstawiciel Straży Miejskiej; n-l techniki	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
ZADANIE 2. Współpraca z rodzicami, opiekunami prawnymi uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.			
a) Przedstawienie oferty zajęć pozalekcyjnych.	Prowadzący zajęcia	Wrzesień	Zapisy w dokumentacji szkolnej

b) Wspieranie rodziców/opiekunów prawnych o istotności udziału dzieci i młodzieży w zakresie zachęcania do aktywności fizycznej i propagowania różnych jej form.	Wychowawcy, nauczyciele	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
c) Godziny wychowawcze, przyrody i lekcje biologii, edukacji zdrowotnej – dotyczące zdrowego żywienia.	Wychowawcy, nauczyciel przyrody, biologii, edukacji zdrowotnej	Zgodnie z tematyką godz. wychowawczych oraz programami nauczania	Zapisy w dokumentacji szkolnej
d) Udział klas 1-5 SP w programie „Program dla szkół – warzywa, owoce i przetwory mleczne	Wychowawcy klas 1-5, kierownik stołówki szkolnej	Cały rok	Zapisy w dokumentacji szkolnej
e) Zaangażowanie rodziców/opiekunów prawnych do współpracy przy organizacji uroczystości-impresz szkolnych.	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów	Cały rok	Zapisy w dzienniku
ZADANIE 3. Motywowanie uczniów do dbałości o higienę osobistą.			
a) Zorganizowanie godzin lekcyjnych poświęconych higienie osobistej.	Wychowawcy, nauczyciel	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
ZADANIE 4. Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie chorobom zakaźnym i cywilizacyjnym.			
a) Propagowanie wiedzy o chorobach zakaźnych i cywilizacyjnych poprzez projekcje filmów, slajdów zawierających profilaktykę i sposoby zarażenia	nauczyciele przyrody biologii, edukacji zdrowotnej	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
ZADANIE 5. Promowanie wśród uczniów racjonalnego odżywiania.			

a) Wskazywanie możliwości korzystania z posiłków w szkole uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji bytowej.	Pedagog	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dzienniku pedagoga
b) Lekcje poświęcone tematyce anoreksji i bulimii	Psycholog, wychowawcy, nauczyciele biologii, EZ	Zgodnie z programem nauczania przedmiotu oraz tematyką godzin wychowawczych	Zapisy w dokumentacji szkolnej
c) Liczenie kalorii, analiza piramidy pokarmowej oraz układanie jadłospisu podczas lekcji biologii, obliczanie wskaźnika masy prawidłowej BMI.	Nauczyciele biologii, w-f	Zgodnie z programem nauczania biologii, w-f	Zapisy w dokumentacji szkolnej
d) Konsekwencje zdrowotne żywienia się fast-foodami i spożywaniem napojów energetyzujących.	Nauczyciele biologii, wychowawcy	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
ZADANIE 6. Działania mające na celu dbałość o właściwy rozwój fizyczny, kondycję i prawidłową postawę uczniów.			
a) Organizowanie szkolnych imprez sportowych.	Nauczyciele w-f	Terminarz imprez	Zapisy w dokumentacji szkolnej
b) Zapewnienie uczniom aktywnego udziału w różnego typu zawodach na różnych szczeblach.	Nauczyciele w-f	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
c) Organizowanie zajęć pozalekcyjnych sportowych (w tym zajęcia ruchowe oraz gry dla uczniów SP podczas przerw).	Nauczyciele w-f	Wg harmonogramu zajęć	Zapisy w dokumentacji szkolnej
d) Przeprowadzenie zajęć wychowawczych na temat ochrony wzroku w pracy z monitorem, higieny w nauce.	Wychowawcy,	Zgodnie z tematyką godz. wychowawczych	Zapis w dzienniku

ZADANIE 7. Zapewnienie pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom placówki i wspieranie wychowawczej roli rodziny			
a) Wspieranie uczniów i ich rodziców poprzez rozmowy indywidualne. Ustalenie dyżuru pedagoga, pedagoga specjalnego i psychologa w godzinach popołudniowych ułatwiających nieskrępowany dostęp. Zachęcanie do rozmów i budowanie zaufania do pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego i psychologa podczas godzin wychowawczych.	Pedagog ,wychowawcy, pedagog specjalny, psycholog	Cały rok szkolny	Zapisy w dokumentacji szkolnej
ZADANIE 8. Wspieranie zdrowia psychicznego uczniów			
a) Koncentrowanie się na mocnych stronach dzieci i młodzieży. Wsparcie pozytywnego i harmonijnego rozwoju. Udzielanie wsparcia w rozwiązywaniu kryzysów rozwojowych. Podnoszenie odporności psychicznej i poprawa funkcjonowania emocjonalnego uczniów oraz uczniów przybyłych z zagranicy. Akcentowanie jedności psychofizycznej człowieka jako podstawy zdrowia psychicznego.	Wszyscy nauczyciele, pedagog specjalny, pedagog, psycholog	Cały rok szkolny	Zapisy w dziennikach

II. Obszar działania – PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

SPOSÓB REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI	MONITORING
-------------------	----------------	----------------------	------------

ZADANIE 1. Zapoznanie uczniów z rodzajami uzależnień występujących we współczesnym świecie:			
a) Zajęcia profilaktyczne ze Strażą Miejską i specjalistami	Wychowawcy, pedagodzy	Według potrzeb	Zapisy w dokumentacji szkolnej
ZADANIE 2. Zapoznanie uczniów i ich rodziców z objawami i skutkami wszelkich uzależnień i wskazanie kierunków dalszego działania.			
a) Dyskusja w gronie klasy na temat uzależnień w czasie godzin wychowawczych, lekcji biologii i edukacji zdrowotnej, działania profilaktyczne we współpracy z podmiotami działającymi w innych sektorach.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
b) Informowanie uczniów o uzależnieniach oraz włączanie w akcje przeciwdziałające nałogom.	Nauczyciele	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
c) Zwrócenie uwagi na pierwsze sygnały ostrzegawcze ucznia (zmiany w zachowaniu i wyglądzie zewnętrznym).	Wychowawcy, pedagodzy, nauczyciele, pedagog specjalny, psycholog	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
d) Omówienie aspektów prawnych związanych z uzależnieniami.	Wychowawcy, pedagodzy	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
e) Podanie rodzicom i uczniom telefonów i adresów Instytucji, w których rodzice mogliby szukać fachowej pomocy.	Pedagog, pedagog specjalny, psycholog, wychowawcy	Według potrzeb	zapis w dzienniku pracy pedagoga, psychologa
ZADANIE 3. Zapoznanie uczniów z zagrożeniami związanymi z korzystaniem z technologii cyfrowych i informacyjno-komunikacyjnych.			

a) Pogadanki i prelekcje dla uczniów i rodziców prowadzone przez wychowawców oraz specjalistów.	Wychowawcy, pedagog	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
b) Uświadomienie uczniom skutków nadmiernego korzystania z zasobów Internetu. Kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotu	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
c) Przygotowanie przez uczniów projektów propagujących dobre i bezpieczne korzystanie z zasobów internetowych.	Wychowawcy, nauczyciel informatyki	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
ZADANIE 4. Zapoznanie rodziców z podstawowymi wiadomościami na temat substancji psychoaktywnych i ich szkodliwości.			
a) Pogadanki w czasie zebrań z rodzicami na temat substancji psychoaktywnych i skutków ich zażywania przez młodzież.	Wychowawcy Pedagog, pedagog specjalny, psycholog	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
b) Prelekcje na temat działań mających na celu przeciwdziałanie zażywaniu przez uczniów substancji psychoaktywnych.	Pedagog, pedagog specjalny, psycholog	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
ZADANIE 5. Rozwijanie u uczniów asertywności.			
a) Uświadamianie uczniom konieczności kształtowania w sobie postaw asertywnych.	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, pedagog specjalny	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
b) Młodzieżowy sovoir-vivre w świecie realnym i wirtualnym	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, pedagog specjalny	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej

--	--	--	--

II. Obszar działania – PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY I AGRESJI

SPOSÓB REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI	MONITORING
ZADANIE1. Zorganizowanie różnych form spędzania czasu wolnego przez ucznia.			
a) Zajęcia pozalekcyjne.	Opiekunowie kół	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
b) Imprezy szkolne.	Opiekun RSU, nauczyciele	Według planu imprez	Zapisy w dokumentacji szkolnej
c) Udział uczniów w spektaklach, projekcjach filmów itp.	Wychowawcy, nauczyciele	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
ZADANIE 2. Otoczenie opieką uczniów, u których występują zachowania agresywne			
a) Indywidualne rozmowy z uczniami.	Wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, psycholog	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
b) Rozmowy z rodzicami uczniów sprawiających problemy.			
c) Kierowanie uczniów na badanie do PPP lub innych placówek służących specjalistyczną opieką.	Pedagog, wychowawcy, pedagog specjalny, psycholog	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
ZADANIE 3. Przeciwdziałanie absencji:			

a) Zapoznanie uczniów oraz rodziców ze szkolnymi zasadami oceniania.	Nauczyciele	Początek roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej
b) Rozmowy z rodzicami na temat przyczyn i skutków absencji szkolnej	Wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, psycholog	W czasie spotkań z rodzicami	Zapisy w dokumentacji szkolnej
c) Zastosowanie procedur postępowania w przypadku ucznia, który nie realizuje obowiązku szkolnego.	Dyrekcja szkoły, Wychowawcy, pedagog	W ciągu roku szkolnego	Zapisy w dokumentacji szkolnej

V. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

1. PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW

W wyniku działań wychowawczo – profilaktycznych uczeń powinien:

- 1) przestrzegać przyjętych norm i zasad postępowania,
- 2) kierować się poszanowaniem dla kultury i tradycji narodowej
- 3) radzić sobie w sytuacji stresu, zagrożenia, przemocy słownej i fizycznej,
- 4) prowadzić zdrowy i higieniczny tryb życia,
- 5) ocenić swoje możliwości i rozwijać swoje uzdolnienia,
- 6) znać konsekwencje zażywania narkotyków, dopalaczy, palenia papierosów, picia alkoholu, spożywania napojów energetyzujących,
- 7) wiedzieć, gdzie może zwrócić się o pomoc,
- 8) być asertywny, ale i wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka,
- 9) znać zagrożenia, jakie niesie Internet i odpowiedzialnie korzystać z mediów społecznościowych,
- 10) planowo organizować sobie czas wolny.

2. MONITOROWANIE PROGRAMU

Przebieg pracy wychowawczo – profilaktycznej w szkole i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość.

3. EWALUACJA PROGRAMU

- 1) Po każdym roku szkolnym program poddawany jest ewaluacji.
- 2) W procesie ewaluacji programu wychowawczo- profilaktycznego biorą udział uczniowie, rodzice i nauczyciele. Podstawą do formułowania ocen są: sprawozdania wychowawców, obserwacje, zapisy w dokumentacji, badania ankietowe.
- 3) Ewaluację przeprowadzają pedagodzy, psycholog wraz z powołanym przez dyrektora zespołem.
- 4) Całorocznej oceny efektów realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego dokonuje się w trakcie końcowo rocznego posiedzenia Rady Pedagogicznej.
- 5) Po każdym zakończeniu roku szkolnego program zostaje zmodyfikowany w zależności od wniosków wynikających z diagnoz.
- 6) Zmiany w programie wychowawczym zatwierdzane są na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny jest spójny z kalendarzem pracy szkoły, planami pracy wychowawczej poszczególnych oddziałów i tematyką godzin wychowawczych.

**PROGRAM WYCHOWAWCZY DLA UCZNIÓW KLAS I-III
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 2
Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCNymi W SZCZECINIE**

„Uczeń w świecie wartości”

WPROWADZENIE

Edukacja wczesnoszkolna niezmiennie od wielu lat spełnia 3 podstawowe funkcje: opiekuńczą, wychowawczą i dydaktyczną.

Bez tej pierwszej funkcji–opiekuńczej-niemożliwa staje się realizacja dwóch pozostałych, gdyż tylko dziecko otoczone właściwą, pełną miłości i zrozumienia, fachową opieką czuje się w nowej sytuacji na tyle komfortowo i bezpiecznie, że jest w stanie zaspokajać wyższe potrzeby – potrzeby poznawcze.

Dydaktycznej stronie edukacji wczesnoszkolnej poświęcono już wiele uwagi. W korelacji z podstawą programową powstało wiele programów nauczania, spośród których nauczyciel kierując się własnym doświadczeniem i preferencjami dokonuje wyboru. W programach tych nie został pominięty aspekt wychowawczy, jednak brakuje w nich pełnego i przejrzystego programu wychowawczego, dostosowanego do specyfiki miejsca, w którym dziecko się wychowuje. Stąd zrodziła się potrzeba stworzenia programu wychowawczego w naszej szkole, opartego na systemie wartości zaakceptowanych przez rodziców.

Dziecko przychodząc do szkoły posiada już pewien zasób doświadczeń wychowawczych wyniesionych z domu, rodzina jest bowiem pierwszą i najistotniejszą komórką wychowawczą. Zatem niezmiennie istotne jest, by proces wychowania przebiegał w ścisłej współpracy z domem rodzinnym. Stąd na końcu programu uwzględniono również współpracę z rodzicami.

Jednak szkoła nie tylko kontynuuje wychowanie młodego człowieka, które zapoczątkowane zostało w domu. W szkole dziecko uczy się podejmowania nowych ról społecznych. To pierwsze ogniwo edukacji wzajemnego współżycia w grupie rówieśniczej, to nauka relacji, zasad i ról, jakie pełnią poszczególni członkowie małej społeczności.

Wypożyczanie dzieci w te podstawowe umiejętności społeczne rozpoczyna się już w przedszkolu, bowiem jest niezbędnym czynnikiem odniesienia sukcesu w późniejszych latach życia. Kontynuacja tego procesu następuje w szkole.

PODSTAWA PRAWNA

Program wychowawczy dla klas I-III został opracowany w oparciu o akty prawne wymienione w Programie Wychowawczo – Profilaktycznym Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4 w Szczecinie

CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Celem edukacji wczesnoszkolnej jest wspieranie całościowego rozwoju dziecka. Proces wychowania i kształcenia prowadzony w klasach I–III szkoły podstawowej umożliwia dziecku odkrywanie własnych możliwości, sensu działania oraz gromadzenie doświadczeń na drodze prowadzącej do prawdy, dobra i piękna. Edukacja na tym etapie jest ukierunkowana na zaspokojenie naturalnych potrzeb rozwojowych ucznia. Szkoła respektuje podmiotowość ucznia w procesie budowania indywidualnej wiedzy oraz przechodzenia z wieku dziecięcego do okresu dorastania. W efekcie takiego wsparcia dziecko osiąga dojrzałość do podjęcia nauki na II etapie edukacyjnym.

Nauczyciele, organizując zajęcia, planują proces wychowania, w którym realizowane zadania pomagają uczniom:

1. Poznać wartości i adekwatne do nich zachowania;
2. Osiągnąć sukces budujący poczucie własnej wartości uczniów oraz rozwijający motywację i zamiłowanie do dalszej nauki.

Podstawa programowa określa rolę szkoły wobec środowiska rodzinnego, nadaje instytucji funkcję doradczą i wspierającą rodzinę w wychowaniu. Zatem kierunek działań wychowawczych zaczyna się od poznania potencjału samego dziecka i otaczającego go środowiska, a w szczególności rodziny. Rozpoznaje się potrzeby dzieci i oczekiwania rodziców od pierwszych chwil obecności dziecka w szkole, aby wspomóc proces adaptacji w nowym środowisku szkolnym.

Fundamentem, na którym opiera się są wartości, a działania wychowawcze są jednolite, spójne i realizowane przez wszystkich pracowników naszego szkoły. U dzieci w szczególności rozwija się takie wartości jak: szacunek, empatia, koleżeństwo, współpraca w grupie, zdrowie i bezpieczeństwo, rodzina, Ojczyzna oraz szacunek dla przyrody.

Należy podkreślić, że szkoła nie może zastąpić domu rodzinnego w dawaniu dziecku wsparcia emocjonalnego, poczucia akceptacji i bezpieczeństwa. Może uzupełniać i wzbogacać doświadczenia dziecka w tych sferach, w których oddziaływanie domu jest niewystarczające.

Kluczem efektywności wychowania jest konsekwencja w działaniu wszystkich źródeł oddziałujących na dziecko. Mając na uwadze cel nadrzędny – dobro dziecka, nauczyciele inicjują współpracę z rodzicami, działania koncentrują wokół kształtowania u dzieci norm zachowania się, kształtują postawę szacunku do tradycji, a także szacunek do siebie i innych, uczą współdziałania, a tym samym rozwijają empatię.

WIZJA SZKOŁY

1. Szkoła jest placówką przyjazną, innowacyjną, wspierającą indywidualny rozwój dzieci, umożliwiającą realizację dojrzałości szkolnej w działaniu.

2. Szkoła umożliwia wyrównywanie szans edukacyjnych wszystkim dzieciom.
3. Sprzyja akceptacji każdego dziecka, przeciwdziała izolacji społecznej, nietolerancji wobec odmienności.
4. Rodzice są partnerami uczestniczącymi w życiu szkoły.
5. W szkole zatrudnia się wykwalifikowaną, kompetentną, zaangażowaną i odpowiedzialną kadrę pedagogiczną.
6. Placówka oferuje szeroką gamę zajęć dodatkowych oraz kółek zainteresowań.
7. Nauczyciele pracują również w oparciu o własne programy autorskie oraz innowacje pedagogiczne.
8. Szkoła współpracuje z licznymi instytucjami w środowisku lokalnym oraz szerszej społeczności.
9. Szkoła promuje swoje osiągnięcia w bliższym środowisku oraz na forum ogólnopolskim.
10. Placówka sukcesywnie wyposażana jest w nową bazę dydaktyczną oraz sprzęty.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Założeniem niniejszego programu jest uzyskanie:

- a) obrazu dziecka, które:
 - ✓ zna normy i zasady postępowania obowiązujące w szkole
 - ✓ jest aktywne i chce poznawać świat
 - ✓ pomaga innym, jest koleżeńskie
 - ✓ szanuje cudzą i swoją własność
 - ✓ dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych
 - ✓ ma poczucie więzi rodzinnej, zna swoją tożsamość
 - ✓ dba o przyrodę
- b) obrazu rodzica, który:
 - ✓ podejmuje współpracę ze szkołą
 - ✓ czuje się dobrze w placówce, jest życzliwy
- c) obrazu nauczyciela, który:
 - ✓ akceptuje różnorodność rozwojową każdego dziecka
 - ✓ kieruje się zasadą równorzędności
 - ✓ jest wyczulony na brak umiejętności dziecka i służy mu pomocą
 - ✓ motywuje dziecko do działań, zmian w zachowaniu
 - ✓ odkrywa możliwości dziecka
 - ✓ chętnie współpracuje z innymi nauczycielami, instytucjami wspierającymi jego działania
 - ✓ jest zadowolony z własnych działań wychowawczych, ma dobry kontakt z dzieckiem.

CEL OGÓLNY:

Wychowanie dziecka znającego własną tożsamość i rozwijanie w nim zamiłowania do otaczającego świata.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Wprowadzenie dziecka w świat wartości.
2. Przygotowanie do życia w społeczeństwie.
3. Uczenie postawy odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych.

4. Rozwijanie poczucia więzi rodzinnej.
5. Kształtowanie tożsamości z własnym regionem, Ojczyzną i Europą.
6. Kształtowanie postawy proekologicznej.

STRUKTURA PROGRAMU:

Proces wychowania oparty jest o następujące wartości i zasady postępowania:

WARTOŚĆ: Szacunek	
ZASADA: Szanuję siebie i innych	
NORMY POSTĘPOWANIA	SPOSOBY REALIZACJI
1. Szanuje pracę, zabawę oraz własność swoją i innych. 2. Zna swoją wartość (mocne i słabe strony). 3. Dostrzega i akceptuje podobieństwa i różnice między ludźmi. 4. Szanuje poglądy innych. 5. Okazuje szacunek starszym. 6. Potrafi sam sobie zorganizować czas i zabawę. 7. Stosuje podstawowe zasady savoir-vivre.	✓ Wykonywanie drobnych upominków ✓ uroczystości przedszkolne z udziałem członków rodziny ✓ element dramy ✓ savoir – vivre ✓ działania na rzecz społeczności szkolnej jako zadośćuczucie
WARTOŚĆ: Empatia	
ZASADA: Inni są dla mnie ważni	
1. Rozpoznaje i nazywa uczucia innych. 2. Respektuje prawa i potrzeby innych. 3. Słucha, co mówią inni. 4. Znajduje przyjemność w czynieniu dobra. 5. Potrafi sam sobie zorganizować czas i zabawę. 6. Stosuje podstawowe zasady savoir-vivre.	✓ Wykorzystanie literatury dziecięcej ✓ Historyjki obrazkowe ✓ gry i zabawy rozwijające emocjonalność ✓ metody aktywizujące myślenie
WARTOŚĆ: Koleżeństwo	
ZASADA: Jestem koleżeński	
1. Opiekuje się młodszymi i pomaga potrzebującym. 2. Potrafi negocjować, przebaczać, przeproszać. 3. Podejmuje próby konstruktywnego rozwiązywania konfliktów. 4. Nie wyrządza krzywdy. 5. Zgodnie bawi się z kolegami.	✓ Wykorzystanie literatury dziecięcej ✓ zabawy i gry przeciwko agresji ✓ zabawy integracyjne ✓ wykorzystanie metody pedagogiki zabawy ✓ KLANZA ✓ Obchodzenie urodzin w grupie ✓ Bajki terapeutyczne

6. Opiekuje się nowymi kolegami. 7. Dzieli się z innymi tym, co ma. 8. Zna imiona kolegów. 9. Nie obraża się na innych. 10. Używa form grzecznościowych wobec kolegów. 11. Nie kłamie. 12. Okazuje innym życzliwość i szacunek. 13. Tworzy trwałe relacje kierując się w nich uczciwością i przyjaźnią.	✓ System wzmocnień pozytywnych i konsekwencji ✓ sprawianie drobnych przyjemności kolegom (np. rysunek, upominek) ✓ organizowanie pomocy na rzecz potrzebujących ✓ Wyjazd integracyjny klas pierwszych – 18 września
WARTOŚĆ: Współpraca w grupie ZASADA: Współpracuję z innymi	
1. Rozpoznaje i nazywa swoje uczucia. 2. Odpowiada za swoje zachowanie. 3. Wyraża własne zdanie w różnych kwestiach. 4. Akceptuje i radzi sobie z porażką. 5. Zachowuje ład i porządek w swoim otoczeniu. 6. Zna swoje prawa i obowiązki. 7. Wyraża swoje uczucia w sposób akceptowany społecznie. 8. Komunikuje się z innymi w sposób werbalny i niewerbalny. 9. Pełni obowiązki dyżurnego w szkole. 10. Podejmuje próby współdziałania zespołowego 11. Zgłasza swoje potrzeby i dolegliwości dorosłym. 12. Rozumie potrzebę przestrzegania norm społecznych	✓ Wykorzystanie literatury dziecięcej ✓ Wspólne opracowanie Kodeksu Klasowego ✓ Zabawy rozwijające emocjonalność ✓ Praca zespołowa ✓ Kącik przemyśleń ✓ rozmowa ✓ historyjki obrazkowe ✓ literatura dziecięca ✓ formy teatralne ✓ konkursy i gry towarzyskie ✓ system wzmocnień i konsekwencji pozytywnych ✓ wybrane techniki C. Freineta, planu daltońskiego, pedagogiki Montessorii Korczaka ✓ bajki terapeutyczne
WARTOŚĆ: Zdrowie i bezpieczeństwo ZASADA: Dbam o swoje zdrowie i bezpieczeństwo	
1. Zna zasady bezpiecznej nauki oraz bezpiecznego korzystania z internetu. 2. Zna zasady bezpiecznego korzystania z zabawek i przyborów w Sali zajęć. 3. Właściwie zachowuje się w ogrodzie szkolnym.	✓ pogadanki, rozmowy ✓ spacer, wycieczki (m. in. Na skrzyżowanie) ✓ zabawy w sali i w ogrodzie ✓ spotkanie z policjantem, strażakiem i strażą miejską

4. Nie odchodzi samowolnie od grupy. 5. Sygnalizuje nauczycielowi o niebezpiecznym zachowaniu kolegów. 6. Zna i przestrzega podstawowych przepisów ruchu drogowego dla pieszych. 7. Zachowuje ostrożność w kontaktach z obcymi ludźmi. 8. Nie zbliża się do obcych zwierząt. 9. Wie, jak zachować się w przypadku zaatakowania przez psa. 10. Nie bawi się urządzeniami elektrycznymi. 11. Zna niektóre zagrożenia współczesnego świata. 12. Rozumie konieczność wizyt u lekarza i dentysty. 13. Wie, na czym polega zdrowe odżywianie się. 14. Spożywa większość przygotowanych posiłków. 15. Ubiera się adekwatnie do pogody. 16. Rozumie znaczenie ruchu na świeżym powietrzu dla zdrowia. 17. Potrafi wykonać różne ćwiczenia ogólnorozwojowe. 18. Unika zachowań niewłaściwych (np. krzyku). 19. Samodzielnie nie sięga po lekarstwa. 20. Wie, jak należy dbać o higienę jamy ustnej. 21. Pamięta o myciu rąk przed posiłkami, po wyjściu z toalety oraz w sytuacjach tego wymagających. 22. Dbą o higienę ciała oraz estetykę wyglądu. 23. Zna podstawowe sposoby udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. 24. Bezpiecznie korzysta z zasobów Internetu. 25. Rozpoznaje zagrożenia, w tym cyberzagrożenia i potrafi chronić przed nimi siebie i innych. 26. Rozumie pojęcia zdrowia psychicznego i fizycznego. Wie, jak zadbać o swój dobrostan.	✓ scenki dramowe ✓ wykorzystanie literatury dziecięcej ✓ organizowanie spotkań z przedstawicielami służby zdrowia, bezpieczeństwa ✓ wspólne wykonywanie potraw ✓ ćwiczenia gimnastyczne, zabawy ruchowe i zawody sportowe w sali i na świeżym powietrzu ✓ czynności samoobsługowe ✓ wspólne spożywanie posiłków ✓ karty pracy ✓ przedstawienia teatralne ✓ prace plastyczne – techniczne ✓ burza mózgów ✓ gry komputerowe ✓ Metoda Ruchu Rozwijającego Weroniki Scherborne ✓ Gimnastyka mózgu Dennisona ✓ Metoda gimnastyki twórczej R. Labana ✓ muzykoterapia ✓ pedagogika zabawy KLANZA ✓ udział w konkursach ✓ zabawy tematyczne ✓ Program Edukacyjny WOŚP „RATUJEMY I UCZYMY RATOWAĆ” dla klas 1-3: zajęcia w ramach udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej (Katarzyna Kruppa) ✓ udział w obchodach Światowego Dnia Bezpiecznego Internetu (luty) ✓ pogadanki o emocjach i dobrostanie psychicznym w oparciu o dziecięcą literaturę ✓ współpraca z pedagogiem szkolnym ✓ warsztaty o emocjach ✓ kącieki wyciszenia w klasach ✓ gazetki informacyjne i tematyczne dotyczą-
---	--

27. Niesie bezinteresowną pomoc osobom potrzebującym.	ce zdrowia psychicznego i fizycznego dzieci w celu rozwijania empatii na potrzeby innych
28. Jest otwarty na różnorodność, wykazuje się akceptacją i tolerancją.	✓ przerwy ruchowe ✓ szkolenie dla rodziców ucz.klas 1-3 z zakresu przemocy rówieśniczej (psychicznej I fizycznej) oraz odpowiedzialności prawnej

WARTOŚĆ: Rodzina

ZASADA: Znam i podtrzymuję tradycje rodzinne i regionalne

1. Zna imiona członków rodziny. 2. Określa stopień pokrewieństwa. 3. Opowie o swoich najbliższych. 4. Sprawia drobne przyjemności swoim bliskim. 5. Wie jak się nazywa i gdzie mieszka. 6. Zna i podtrzymuje tradycje rodzinne i regionalne. 7. Zna ważniejsze punkty usługowe w swojej miejscowości. 8. Wymieni i scharakteryzuje niektóre zawody mieszkańców dzielnicy. 9. Uczestniczy w życiu społeczno – kulturalnym swojej miejscowości. 10. Rozpoznaje herb swojego miasta i zna legendę z nim związaną. 11. Rozpoznaje niektóre obiekty i zabytki Szczecina.	✓ Wykorzystanie literatury dziecięcej, albumów, czasopism ✓ spacer, wycieczki (m. in. Do muzeum) ✓ organizowanie spotkań z ludźmi różnych zawodów ✓ rozmowy, ✓ historyjki obrazkowe ✓ scenki dramatyczne ✓ teatrzyki kukiełkowe ✓ nauki tańców regionalnych ✓ udział w konkursach, festynach, korowodzie ✓ prezentacja twórczości dziecięcej ✓ organizowanie uroczystości z udziałem członków rodzin ✓ wykonywanie zaproszeń, drobnych upominków okazjonalnych ✓ współpraca ze szkołą podstawową ✓ gry, zagadki, rebusy tematyczne I edukacyjne ✓ karty pracy zabawy tematyczne
---	---

WARTOŚĆ: Ojczyzna

ZASADA: Jestem świadomy swojej przynależności narodowej i europejskiej

1. Rozpoznaje i wymienia symbole narodowe i europejskie. 2. Orientuje się na mapie Polski i Europy. 3. Zna herb i ważniejsze zabytki stolicy i wybranych miast Polski i Europy. 4. Zna niektóre tradycje Polski i innych krajów europejskich.	✓ wykorzystanie literatury dziecięcej, legend i podań, opowiadań ✓ tworzenie albumów ✓ praca z mapą ✓ zajęcia plastyczne – techniczne ✓ oglądanie zdjęć, albumów ✓ nauka tańców ✓ wycieczki edukacyjne do miejsc znaczących kulturowo ✓ karty pracy
--	--

	✓ organizacja I czynny udział w patriotycznych uroczystościach szkolnych np. Dzień Niepodległości, uroczystości 3-majowe ✓ Innowacja pedagogiczna „LegendoZnawcy Szczecina”
WARTOŚĆ: Szacunek dla przyrody ZASADA: Dbam o środowisko	
1. Opiekuje się roślinami w kącie przyrody. 2. Prawidłowo zachowuje się na łonie przyrody. 3. Dokarmia ptaki zimą. 4. Wie, jak należy opiekować się zwierzętami domowymi. 5. Rozumie potrzebę segregowania śmieci. 6. Rozumie pojęcie recyklingu. 7. Efektywnie wykorzystuje materiały papiernicze. 8. Oszczędnie korzysta z wody. 9. Wrzuca śmieci do kosza. 10. Rozumie znaczenie obchodów Dnia Ziemi. 11. Rozumie istotę dbania o przyrodę i podejmuje działania chroniące ją.	✓ założenie hodowli roślin w kącie przyrody ✓ spacer i wycieczki na łono przyrody ✓ zamontowanie karmników za oknem, w ogrodzie ✓ szkolnym ✓ spotkanie z leśniczym ✓ wykorzystanie literatury dziecięcej ✓ zbiórka makulatury ✓ gry ekologiczne ✓ pogadanki ✓ wykorzystywanie odpadów do prac plastyczno – technicznych ✓ teatryki ✓ konkursy, quizy ✓ obchody Dnia Ziemi ✓ Innowacja pedagogiczna „Przyroda z klasą”
WARTOŚĆ: Życie społeczne – praca ZASADA: Poznaje świat zawodów i rynek pracy	
1. Odgrywa różne role zawodowe w zabawie. 2. Podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach. 3. Opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka (na wybranych przykładach). 4. Omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje. 5. Opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu. 6. Posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.	✓ wycieczki tematyczne (w tym do zakładów pracy) ✓ projekty edukacyjne ✓ wydarzenia ✓ sytuacje życia codziennego ✓ uroczystości klasowe ✓ spotkania z pielęgniarką, z policjantem, z pedagogiem, itp. ✓ praca w kołach zainteresowań ✓ cykliczne spotkania z rodzicami szkolnych uczniów- prezentacje zawodów

METODY I FORMY PRACY

Specyfika uczenia się dziecka w wieku wczesnoszkolnym polega między innymi na tym, że uczy się ono spontanicznie w różnych sytuacjach, często przypadkowo i mimowolnie. Jest to tak zwane uczenie się okazjonalne. Niezaprzeczalnie zabawa i praca są podstawowym rodzajem działalności tego wieku, zatem powinny one towarzyszyć wszelkim działaniom zarówno edukacyjnym, jak i wychowawczym. Każde dziecko z przyjemnością uczestniczy w zabawach i pracy, które wspierają jego rozwój psychiczny, fizyczny, intelektualny i emocjonalny. Odpowiednia stymulacja zewnętrzna oddziałuje na zmysły dziecka, które dostarczają mu informacji o otoczeniu oraz budują jego podstawową wiedzę, stanowiącą podwaliny jego dalszej aktywności poznawczej. Prawidłowa stymulacja możliwa jest tylko wówczas, gdy nauczyciel w celu realizacji treści programowych wykorzysta atrakcyjne i różnorodne formy i metody pracy z dziećmi.

Do realizacji zagadnień w zakresie oddziaływań wychowawczych proponujemy następujące metody i formy pracy:

Metody pracy wychowawczej:

1. Bajka terapeutyczna(bajkoterapia).
2. Metoda Ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne.
3. Metoda aktywnego słuchania muzyki wg Batti Strauss.
4. Pedagogika zabawy (Klanza).
5. Metoda gimnastyki twórczej R.Labana.
6. Wybrane techniki C.Freineta.
7. Podania, baśnie legendy – analiza literatury.
8. Scenki dramatowe.
9. Elementy metody Kinezylogii Edukacyjnej P.Dennisona.
10. Metoda twórczego myślenia J. Osborne - „Burza mózgów”.
11. Praca z książką.
12. Sytuacje życia codziennego.
13. Uroczystości klasowe i szkolne.
14. Spotkania z pielęgniarką, z policjantem, z pedagogiem,psychologiem itp.
15. Praca w kołach zainteresowań.
16. Lekcje w środowisku naturalnym.

Formy pracy:

- ✓ Indywidualna jednolita,
- ✓ indywidualna zróżnicowana,
- ✓ zbiorowa, grupowa jednolita,
- ✓ grupowa zróżnicowana.

WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

Wśród wielu tendencji zmieniających oblicze szkoły ostatnich lat, na szczególną uwagę zasługuje współpraca ze środowiskiem rodzinnym. Nadrzędnym celem tej współpracy jest dobro dziecka, któremu należy stworzyć warunki do optymalnego rozwoju. Realizację tych celów zagwarantować może jedynie rozsądna współpraca, wynikająca z obustronnej współodpowiedzialności za rozwój dziecka, a w szczególności za zaspakajanie jego podstawowych potrzeb.

Pozycja rodziców w edukacji dziecka uwarunkowana jest pełnym uczestnictwem ich w życiu szkolnym, rozumianym jako współdziałanie, współtworzenie i wspólne funkcjonowanie w

życiu szkoły. Rozsądna współpraca i wspólna refleksja może niektóre działania wokół dziecka skorygować, wyeliminować czy wzmocnić.

Cele współpracy z rodzicami:

- ✓ Uwzględnianie w planowaniu pracy szkoły opinii, oczekiwań i inicjatywy rodziców.
- ✓ Poznanie środowiska rodzinnego, czynników mających wpływ na rozwój dziecka.
- ✓ Inspirowanie rodziców do współodpowiedzialności za rozwój dziecka, a w szczególności za zaspokajanie jego podstawowych potrzeb.
- ✓ Wspomaganie rodziny w rozwiązywaniu problemów, przy współpracy z instytucjami wspierającymi rodzinę i dziecko.
- ✓ Stwarzanie pozytywnej atmosfery we wzajemnych kontaktach.
- ✓ Przekazywanie rzetelnych informacji na temat dziecka.
- ✓ Wspomaganie rodziny w działaniach wychowawczych, pedagogizacja rodziców.

Rodzice w procesie wychowania dzieci pełnią nadrzędną rolę, dlatego też nauczyciele powinni ich wspierać i pomagać w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Do jednego z najważniejszych obowiązków nauczyciela należy dobre poznanie każdego wychowanka i środowiska, w którym się wychowuje.

Dlatego poznanie oczekiwań rodziców wobec szkoły stanowi podwalinę do jego pracy, a także do organizowania wszelkiego rodzaju form współpracy.

Poznanie oczekiwań rodziców wobec szkoły stanowi również istotny czynnik podnoszenia jakości pracy szkoły, warunkuje partnerską współpracę z rodzicami oraz sprawną i efektywną organizację komunikowania się podmiotów uczestniczących w wychowywaniu dzieci.

Formy współpracy z rodzicami:

1. Zebrania ogólne, grupowe połączone z pedagogizacją rodziców, prowadzone również metodami warsztatowymi.
2. Zajęcia otwarte z udziałem rodziców wg ustaleń w poszczególnych grupach.
3. Uroczystości szkolne i środowiskowe z udziałem rodziców i członków rodzin.
4. Kontakty indywidualne wg ustaleń z nauczycielem.
5. Przeprowadzanie wywiadów z rodzicami na początku roku szkolnego.
6. Pomoc rodzicom w kontaktach z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, logopedą i innymi specjalistami.
7. Współpraca z Radą Rodziców.
8. Organizowanie „Dni Otwartych Szkoły”.
9. Przeprowadzanie ankietowania rodziców w celu poprawy jakości świadczenia usług przez szkołę.

EFEKTY WYCHOWAWCZE:

Po trzech latach nauki uczeń:

- ✓ przestrzega ustalonych norm zachowań w różnych sytuacjach,
- ✓ potrafi stosować formy grzecznościowe, składać życzenia,

- ✓ czuje się dobrze i bezpiecznie w grupie rówieśniczej,
- ✓ potrafi zaakceptować słabszych i pomaga innym,
- ✓ dba o środowisko przyrodnicze,
- ✓ zna świat wartości,
- ✓ potrafi odróżnić dobro od zła,
- ✓ umie wyrażać swoje poglądy o dobrych i złych czynach,
- ✓ potrafi przeciwstawić się złu,
- ✓ jest wrażliwy na piękno przyrody, literatury, muzyki, dzieła sztuki,
- ✓ przestrzega zasad higieny osobistej, higieny pracy umysłowej,
- ✓ zna prawa i obowiązki ucznia,
- ✓ dba o bezpieczeństwo własne oraz innych,
- ✓ troszczy się o zdrowie, zna zasady racjonalnego odżywiania się,
- ✓ preferuje aktywne formy wypoczynku,
- ✓ promuje zdrowy tryb życia,
- ✓ wie, jak zachować się w miejscach publicznych,
- ✓ posiada życzliwy, przyjazny stosunek do zwierząt,
- ✓ okazuje szacunek rodzicom, osobom starszym,
- ✓ jest koleżeński, uczynny wobec innych,
- ✓ rozwija swoje zainteresowania,
- ✓ poznaje najbliższą okolicę,
- ✓ potrafi wypowiadać własne zdanie, pogląd,
- ✓ umie jasno formułować wypowiedzi,
- ✓ argumentuje i broni własnego zdania,
- ✓ na drodze pokojowej rozwiązuje konflikty, problemy,
- ✓ zna poprawne stosunki relacji chłopak-dziewczyna,
- ✓ potrafi pracować w grupie,
- ✓ troszczy się o mienie własne oraz szkolne,
- ✓ jest świadomy swoich obowiązków w domu, wobec członków rodziny,
- ✓ zna zwyczaje i obyczaje,
- ✓ potrafi właściwie wyrażać uczucia.

EWALUACJA

Program będzie podlegał corocznej ewaluacji na koniec roku szkolnego. Sposoby ewaluacji:

- ✓ obserwacja zachowań uczniów w różnych sytuacjach,
- ✓ rozmowy z rodzicami,
- ✓ rozmowy z uczniami,
- ✓ zbieranie informacji od innych nauczycieli (uczących w klasie, sprawujących opiekę w świetlicy szkolnej).

Narzędzia ewaluacji:

- a) kwestionariusz ankiety dla rodziców
- b) kwestionariusz ankiety dla nauczyciela

Wdrażany program wychowawczy łączy się z myślą o tym, aby uchwycić i opisać w nim to, co we współczesnym świecie jest ważne i niezbędne dla rozwoju dziecka w wieku wczesnoszkolnym, udoskonalić, doprecyzować i ujednolicić oddziaływania wychowawcze, kierując je na właściwe tory.

Proces wychowania, wychodząc naprzeciw zmianom społeczno – kulturowym, jest dynamiczny, zatem w zależności od potrzeb zastrzega się prawo do dokonywania

niezbędnych zmian, by cały czas nie tracił na aktualności i jak najpełniej mógł stanowić pomoc w procesie wychowawczym uczniów.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4 w Szczecinie został pozytywnie zaopiniowany i przyjęty na Radzie Pedagogicznej w dniu 29.08.2025 r.